

DP 7: Družbeni in komunikacijski vidiki

Strokovno mnenje glede predlogov in usmeritev za dolgoročno vzdržno pripravljenost in odzivanje na okužbe z virusom SARS-CoV-2 v Sloveniji

Datum prejema vprašanja: 10. 1. 2023

Zastavljavec vprašanja: vodja Posvetovalne skupine za spremljanje gibanja virusa SARS-CoV-2

Vprašanje prejeto po: 17. seja Posvetovalne skupine za spremljanje gibanja virusa SARS-CoV-2

Rok za pripravo odgovora: 19. 1. 2023

Datum odgovora: 23. 1. 2023

Prejemniki odgovora: DP0: Koordinacija (koordinacija.covid19@nizj.si)

Strokovno mnenje

DP 7 podaja naslednje predloge in usmeritve za dolgoročno vzdržno pripravljenost in odzivanje na okužbe z virusom SARS-CoV-2 v Sloveniji:

- 1. STRATEŠKO NAČRTOVANJE UKREPOV IN UPRAVLJANJE KRIZNEGA KOMUNICIRANJA**
 - a. spodbujanje zdravstvene pismenosti,
 - b. povečanje zaupanja v znanost,
 - c. poznavanje kriznega komuniciranja,
 - d. ustanovitev nacionalnega sveta za ravnanje in komuniciranje v krizah,
 - e. odprtost in nadaljnji razvoj digitalnih orodij za spremljanje širjenja bolezni in preventivno ravnanje.

- 2. RAZVOJ UKREPOV PO MERI LJUDI**
 - a. prehod od ekspertnega razvoja ukrepov k razvoju ukrepov po meri ljudi,
 - b. upoštevanje štirih korakov razvoja ukrepov po meri ljudi: **1. identifikacija** družbenih skupin, **2. analiza** navad, potreb, zmožnosti, pričakovanj, **3. interpretacija** z vključevanjem ljudi iz različnih družbenih skupin (razvoj z ljudmi in ne zgolj za ljudi), **4. testiranje** ukrepov v različnih skupinah,
 - c. upoštevanje vseh družbenih skupin, posebno pozornost nameniti spregledanim in ranljivim skupinam,
 - d. upoštevanje različnih komunikacijskih poti pri promociji ukrepov (namesto po načelu "ena velikost za vse").

3. UMIRJENO IN SPOŠTLIVO KOMUNICIRANJE

- a. sprotna intermediacija (reševanje problemov),
- b. vnaprejšnja senzibilizacija (povečanje občutljivosti v širši skupnosti),
- c. krepitev zaupanja med ljudmi s transparentnostjo ukrepov in integriteto odločevalcev,
- d. poudarek na podpori in destigmatizaciji ljudi, ki upoštevajo ukrepe.

Reference:

- KAMIN, Tanja, PERGER, Nina. 2021. Failures in crisis communication during the Covid-19 pandemic in Slovenia: what can we learn from audience feedback?. Teorija in praksa 58 (posebna št.): 517-535, 689.
- KAMIN, Tanja, PERGER, Nina, DEBEVEC, Liza, TIVADAR, Blanka. 2021. Alone in a time of pandemic: solo-living women coping with physical isolation. Qualitative health research 31 (2): 203-217.
- KAMIN, Tanja, ATANASOVA, Sara. 2022. Acceptance and hesitancy to vaccinate against Covid-19 among young people in Slovenia: integration of health belief model and theory of planned behavior. V: Rethink impact: book of abstracts: ECREA 2022, 9th European Communication Conference, 19-22 October 2022, Aarhus, Denmark. Prague: CZECH-IN. Str. 377-378.
- KANJUO-MRČELA, Aleksandra (ur.), KUHAR, Roman (ur.). Socio-ekološka transformacija: Slovensko sociološko srečanje : Ljubljana, 4. in 5. november 2022. Elektronska izd. Ljubljana: Slovensko sociološko društvo, 2022. Str. 235-243
- PERGER, Nina, TIVADAR, Blanka, KAMIN, Tanja. 2021. Čas ne teče za vse enako: ženske, ki živijo same, njihovo doživljanje epidemije covid-19 in spoprijemanje z njo. Družboslovne razprave 37 (96/97): 51-77.
- PERGER, Nina, KAMIN, Tanja, VEZOVNIK, Andreja, ŽIVODER, Andreja, ATANASOVA, Sara. Kdo so mladi v Sloveniji, ki zaupajo znanosti? Skupine mladih med teorijami zarote in znanostjo v kontekstu cepljenja proti Covidu-19. V: IGNJATOVIĆ, Miroljub (ur.),
- PODJED, Dan. Renewal of ethnography in the time of the COVID-19 crisis. 2021. Sociologija i prostor 59 (219): 267-284.
- PODJED, Dan, ARKO, Sara, BAJUK SENČAR, Tatiana. 2019. Four steps for the people: people-centred development toolkit. Dostopno na: http://people-project.net/wp-content/uploads/2019/12/M2.4_Toolkit.pdf
- PODJED, Dan, MURŠIČ, Rajko. 2021. To be or not to be there: remote ethnography during the crisis and beyond. Etnolog 31: 35-51. Dostopno na: https://www.etno-muzej.si/files/etnolog/pdf/0354-0316_31_Podjed_Mursic_To.pdf
- VERČIČ, Dejan, in VRDELJA, Mitja. 2018. Izhodišča za strateške načrte komuniciranja na področju obvladovanja naleznih bolezni s cepljenjem. In A. Kraigher (Ed.), Cepljenje: Stališča in odnos ključnih javnosti do cepljenja v Sloveniji Stališča in odnos ključnih javnosti do cepljenja v Sloveniji (pp. 123–129). Nacionalni inštitut za javno zdravje.
- WHO COVID-19 policy brief: Building trust through risk communication and community engagement, 14. september 2022. Dostopno na: https://www.who.int/publications/item/WHO-2019-nCoV-Policy_Brief-RCCE-2022.1

Sprejem strokovnega mnenja

Strokovno mnenje je bilo obravnavano na sestanku DP7: Družbeni in komunikacijski vidiki dne 24. 01. 2023.

Do predloga se je opredelilo 7 članov DP.

Rezultati glasovanja: ZA: 7 PROTI: 0 VZDRŽAN: 0

Obravnavanje strokovnega mnenja na posvetovalni skupini (Izpoljuje DP0: koordinacija)

Strokovno mnenje je obravnavala posvetovalna skupina: **DA** NE

Če da:

Strokovno mnenje je bilo na posvetovalni skupini obravnavano dne **24. 1. 2023.**

Posvetovalna skupina se je z mnenjem seznanila.
